

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 310/2017-43

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. júla 2017 v senáte zloženom z predsedu senátu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Jany Baricovej a sudcu Rudolfa Tkáčika vo veci sťažnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Luciou Morgošovou, Tallerova 4, Bratislava, pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Cb 46/2012 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Cb 46/2012 porušené boli.

2. Okresnému súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Cb 46/2012 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prietahov.

3. [REDACTED] priznáva finančné zadost'učinenie v sume 500 € (slovom päťsto eur), ktoré je Okresný súd Piešťany povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Piešťany je povinný uhradiť [REDACTED] trovy konania v sume 303,16 € (slovom tristoti eur a šesťnásť centov) na účet jeho právnej zástupkyne advokátky JUDr. Lucie Morgošovej, Tallerova 4, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 3. mája 2017 prijal na ďalšie konanie sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“ alebo aj „navrhovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Luciou Morgošovou, Tallerova 4, Bratislava, ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Cb 46/2012 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

«Navrhovateľ je účastníkom súdneho konania vedeného na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 7 Cb/46/2012 v právnej veci navrhovateľa proti odporcovi [REDACTED], [REDACTED], so sídlom [REDACTED] (ďalej len [REDACTED]) o neplatnosť uznesení valného zhromaždenia odporcu.

Žaloba v predmetnej veci bola zo strany navrhovateľa podaná na Okresný súd v Piešťanoch dňa 26. 06. 2012 s tým, že prvé pojednávanie v predmetnej veci bolo vytýčené,

napriek opakovaným žiadostiam navrhovateľa o odstránenie prietáhov v konaní, až na deň 16. 12. 2015.

Na základe uvedeného platí, že prvé pojednávanie v predmetnej veci sa uskutočnilo až po 1 268 dňoch od začatia konania, t. j. po viac ako troch rokoch a piatich mesiacoch od začatia konania...

Navrhovateľ si je samozrejme vedomý toho, že v predmetnej veci sa opakovane podávali z jeho strany návrhy na nariadenie predbežných opatrení (celkovo dva), avšak s tým, že prvý návrh bol obsiahnutý priamo v texte žalobného návrhu a podanie druhého návrhu bolo vynútené práve tým, že súd bol v konaní nečinný, v dôsledku čoho mohol odporca sabotovať a obchádzať predbežné opatrenie nariadené na základe prvého návrhu navrhovateľa.

V predmetnej veci totiž platí, že predbežným opatrením nariadeným na základe prvého návrhu navrhovateľa bol Uznesením sp. zn. 7 Cb/46/2012-91 zo dňa 17. 08. 2012 (vykonateľné dňa 17. 09. 2012 a právoplatné dňa 29. 01. 2013) celkom jednoznačne identifikovaný spôsob konania za spoločnosť [REDAKOVANÉ] tak, že za túto spoločnosť je oprávnený konať iba navrhovateľ spoločne s pánom [REDAKOVANÉ]. Keďže však súd nebol schopný vo veci samej konať dlhšiu dobu, odporca toto súdne rozhodnutie začal sabotovať tým, že začal konať prostredníctvom splnomocnených zástupcov a druhý návrh na nariadenie predbežného opatrenia smeroval práve k tomu, aby súd predbežným opatrením takýmto splnomocneným zástupcom zakázal konať v mene spoločnosti [REDAKOVANÉ]

Navrhovateľ si je tiež samozrejme vedomý toho, že predmetný súdny spis v dôsledku spomenutých návrhov na nariadenie predbežného opatrenia, ďalej v dôsledku dovolania odporcu podávaného voči Uzneseniu sp. zn. 7C b/46/2012-91 zo dňa 17. 08. 2012 a konečne v dôsledku návrhu na odporcu na zrušenie predbežného opatrenia nariadeného Uznesením sp. zn. 7 Cb/46/2012-91 zo dňa 17. 08. 2012 „putoval“ medzi jednotlivými stupňami súdov, dovoľujeme si však podotknúť, že od 31. 10. 2014, kedy Krajský súd v Trnave potvrdil svojim uznesením posledné rozhodnutie tunajšieho súdu a spis mu vrátil dňa 29. 12. 2014, sa ku dňu prvého pojednávania, t. j. takmer 12 mesiacov, s predmetnou vecou absolútne žiadnym spôsobom „nepohlo“.»

3. Keďže napadnuté konanie dosiaľ nebolo právoplatne skončené a v súčasnosti prebieha už takmer 5 rokov, sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [redacted] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Cb/46/2012 porušené bolo.

2. Okresný súd Piešťany je povinný do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky) zaplatiť finančné zadostučinenie sťažovateľovi vo výške 3.000,- Eur (slovom: tritisíc eur) na účet právneho zástupcu sťažovateľa.

3. Okresný súd Piešťany je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu.“

4. Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti podaním sp. zn. Spr. 64/17 doručeným ústavnému súdu 23. marca 2017, v ktorom okrem „*Rozpisu úkonov vo veci 7 Cb 46/2012*“ uviedol:

„Z podrobného prehľadu úkonov v danej veci vyplýva, že súd vo veci priebežne koná i keď niekedy s dlhšími časovými odstupmi, čo je ovplyvnené aj opakovaným vybavovaním žiadostí o stav konania, resp. iných skutočností týkajúcich sa konania. V obdobiach keď súd rozhodoval o riadnych, resp. mimoriadnych opravných prostriedkoch proti rozhodnutiu o predbežnom opatrení, nemohli byť objektívne vo veci nariaďované termíny pojednávania. Zákonná sudkyňa, ktorá má spis pridelený bola v období od septembra 2015 do augusta 2016 na ročnej zahraničnej stáži, kedy bol spis pridelený zastupujúcej sudkyňi, ktorá vo veci taktiež konala.“

5. K vyjadreniu okresného súdu k sťažnosti sťažovateľ zaujal svoje stanovisko v podaní doručenom ústavnému súdu 19. júna 2017, v ktorom uviedol:

«V celom rozsahu zotrývame na podanej sťažnosti proti porušovaniu základných práv a slobôd vyplývajúcich z Ústavy Slovenskej republiky a medzinárodných zmlúv prieťahmi v konaní vedenom na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn.: 7Cb/46/2012 podľa

článku 127 Ústavy Slovenskej republiky zo dňa 12.02.2016. Máme za to, že v predmetnom súdnom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Predmetom namietaného súdneho konania vedeného okresným súdom Piešťany je žalobný návrh na určenie neplatnosti uznesení valného zhromaždenia spoločnosti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] zo dňa 26. júna 2012, v ktorom sťažovateľ vystupuje na strane žalobcu. Podľa nášho názoru spory o takéto nároky nie sú natolko právne zložité, že by odôvodňovali existenciu prietahov v namietanom konaní. Z doterajšieho priebehu súdneho konania ani nevyplývajú žiadne také skutočnosti, ktoré by svedčili o mimoriadnej faktickej zložitosti veci. Na právnu, resp. faktickú zložitost' veci sa napokon neodvoláva ani okresný súd vo svojom vyjadrení k podanej sťažnosti.

Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa ako strany sporu pred okresným súdom, sťažovateľ využil všetky právne prostriedky nápravy na urýchlenie konania, ktoré mal k dispozícii, keď z dôvodu nečinnosti okresného súdu (i) podal sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi okresného súdu, (ii) opakovane podával žiadosti o vytýčenie termínu pojednávania vo veci samej (tak ako to vyplýva z nižšie uvedeného rozpisu úkonov). Sťažovateľ sa počas celej doby konania aktívne zaujíma o stav súdneho konania, využíva dostupné prostriedky na jeho urýchlenie, na doručené výzvy konajúceho súdu reaguje v určených lehotách.

Tretie kritérium, na základe ktorého sa posudzuje existencia zbytočných prietahov v konaní, je samotný postup okresného súdu. V tejto súvislosti poukazujeme Ústavnému súdu na to, že trvanie napadnutého konania (5 rokov) je už samo osebe celkom jednoznačne neprimerané, a to osobitne s poukazom na tú skutočnosť, že do dnešného dňa nebola vec ani len meritórne prejednaná, čo je podľa nášho názoru nezlučiteľné s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 Ústavy. V súvislosti s hodnotením doterajšieho postupu okresného súdu Piešťany v namietanom konaní v prvom rade poukazujeme na to, že na základe podanej sťažnosti sťažovateľa na prietahy v konaní predseda okresného súdu Piešťany sťažovateľovi potvrdil ich existenciu. V druhom rade poukazujeme na tú skutočnosť, že v priebehu konania sa vyskytli väčšie obdobia nečinnosti, keď prvý termín pojednávania bol vytýčený až po viac ako 3 rokoch a 5 mesiacoch. Od času prvého pojednávania, na ktorom sa strany sporu osobne zúčastnili (dňa 18.02.2016), k dnešnému

dňu (t.j. jeden rok a 4 mesiace), opätovne nebol vytyčený žiadny ďalší termín pojednávania, a to ani napriek predchádzajúcim žiadostiam žalobcu a neexistencii prekážky, ktorá by súdu bránila vo veci samej konať (odhliadnuc od priesťahov v konaní na Krajskom súde v Trnave v roku 2016, minimálne počnúc od februára 2017 mal konajúci okresný súd dostatok času na to, aby vo veci vytyčil ďalší termín pojednávania, čo sa však k dnešnému dňu nestalo).

Celková dĺžka posudzovaného konania v trvaní takmer 5 rokov (bez meritórneho prejednávania veci) aj bez vyhodnocovania jednotlivých čiastkových úkonov okresného súdu Piešťany podľa nášho názoru bez ďalšieho zakladá zbytočné priesťahy v konaní. Sťažovateľ si je vedomý toho, že predmetný súdny spis v dôsledku vyššie označených návrhov na nariadenie predbežného opatrenia, ďalej v dôsledku podaného dovolania zo strany žalovaného, ako aj v dôsledku opakovaných návrhov žalovaného na zrušenie predbežného opatrenia „putoval“ medzi prvostupňovým a najmä odvolacím súdom, dovoľujeme si však zdôrazniť, že počnúc od 30.12.2014, kedy Krajský súd v Trnave svojím uznesením potvrdil rozhodnutie Okresného súdu Piešťany a spis mu vrátil dňa 29.12.2014, sa ku dňu prvého pojednávania, na ktorom sa strany sporu zúčastnili (dňa 18.02.2016) vo veci nič neudialo (takmer 14 mesiacov). Uvedené platí rovnako aj pre obdobie od 28.02.2017 až po súčasnosť, t.j. Okresný súd Piešťany má vo svojej dispozícii vrátený spis viac ako 4 mesiace a aj napriek predchádzajúcej urgencii sťažovateľa nie je do dnešného dňa vytyčený žiadny termín pojednávania vo veci samej. Zároveň máme za to, že Okresný súd Piešťany bol nečinný a v konaní nepostupoval efektívne ani v období od 11/2013 (spis vrátený z NS SR) do 06/2014 (podané odvolanie žalovaného o ktorom rozhodoval Krajský súd v Trnave), kedy mohol vytyčiť termín pojednávania na účely meritórneho prejednávania veci.

Záverom si dovoľujeme poukázať na skutočnosť, že aj napriek tomu, že odo dňa podania žalobného návrhu uplynulo takmer 5 rokov, vec nebola doposiaľ meritórne prejednávaná, vo veci samej sa konalo len jedno pojednávanie (dňa 18.02.2016), v čoho dôsledku je už teraz zrejmé, že vec nebude v blízkej budúcnosti rozhodnutá.»

6. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej

republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania.

II.

7. Ústavný súd zo sťažnosti a zapožičaného súdneho spisu okresného súdu uvedeného pod sp. zn. 7 Cb 46/2012 zistil, že priebeh napadnutého konania (uvedené iba úkony relevantné vo vzťahu k predmetu sťažnosti) bol takýto:

- 26. jún 2012 – okresnému súdu bola doručená žaloba sťažovateľa, ktorou sa domáhal určenia neplatnosti uznesení valného zhromaždenia obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej iba „žalovaný“). Súčasťou žaloby bol aj návrh na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) v znení platnom do 1. júla 2016,

- 17. august 2012 – okresný súd uznesením nariadil predbežné opatrenie,

- 21. september 2012 – okresnému súdu bolo doručené odvolanie žalovaného proti uzneseniu okresného súdu zo 17. augusta 2012,

- 6. november 2012 – súdny spis spolu s odvolaním bol predložený na rozhodnutie Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“),

- 13. december 2012 – krajský súd uznesením sp. zn. 21 Cob 231/2012 napadnuté uznesenie okresného súdu v časti zmenil, v časti potvrdil a vo zvyšnej časti odmietol,

- 13. február 2013 – proti uzneseniu krajského súdu z 13. decembra 2012 podal žalovaný dovolanie,

- 11. marec 2013 – okresnému súdu bol doručený návrh sťažovateľa zo 4. marca 2013 na nariadenie predbežného opatrenia,

- 9. apríl 2013 – okresný súd uznesením návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol,

- 17. jún 2013 – po podaní odvolania sťažovateľom bol súdny spis predložený na rozhodnutie krajskému súdu, ktorý uznesením sp. zn. 21 Cob 139/2013 z 22. júla 2013 napadnuté uznesenie okresného súdu z 9. apríla 2013 potvrdil,

- 21. február 2014 – okresnému súdu bol doručený návrh žalovaného na zrušenie predbežného opatrenia nariadeného 17. augusta 2012,

- 10. jún 2014 – okresnému súdu bolo doručené odvolanie proti jeho uzneseniu o zamietnutí návrhu na zrušenie predbežného opatrenia z 29. apríla 2014,
- 31. október 2014 – krajský súd po predložení veci uznesením sp. zn. 21 Cob 209/2014 napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil, uznesenie sp. zn. 7 Cb 46/2012 z 29. apríla 2014 nadobudlo právoplatnosť 27. januára 2015,
- 20. apríl 2016 – okresný súd uznesením ustanovil žalovanému za opatrovníka vyššieho súdneho úradníka Okresného súdu Trnava,
- 28. február 2017 – po podaní odvolania žalovaným krajský súd uznesením sp. zn. 21 Cob 107/2016 napadnuté uznesenie okresného súdu o ustanovení opatrovníka zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie z dôvodu zániku inštitútu opatrovníka ustanoveného právnickej osobe v zmysle Civilného sporového poriadku platného od 1. júla 2016 (ďalej aj „CSP“),
- 8. marec 2017 – predmetný súdny spis bol okresnému súdu vrátený na ďalšie konanie.

III.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov.

10. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

11. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Preto na splnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (I. ÚS 10/98).

12. Povinnosťou súdov vyplývajúcou zo základného práva účastníkov súdneho konania na prerokovanie ich veci bez zbytočných priet'ahov v kontexte medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky garantovať účastníkom súdneho konania právo na prerokovanie ich veci v primeranej dobe (v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru) je zabezpečiť odstránenie stavu právnej neistoty osoby domáhajúcej sa rozhodnutia štátneho orgánu v primeranej dobe (III. ÚS 111/04, III. ÚS 11/05).

13. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

14. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

15. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby bola jeho záležitosť spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

16. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie

veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním vecí na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (obdobne III. ÚS 127/03, IV. ÚS 221/04).

17. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

18. Táto povinnosť súdu a sudcu vyplývala do 30. júna 2016 z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol s účinnosťou od 1. júla 2016 zrušený a počnúc týmto dňom je úprava civilného sporového, civilného mimosporového a správneho súdneho konania predmetom Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“) a Správneho súdneho poriadku.

19. Povinnosť súdu a sudcu konať bez prietáhov podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 vyplývala z § 6 OSP, ktorý súdu prikazoval, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupoval tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prerokovaná a rozhodnutá, ako aj z § 117 ods. 1 OSP, podľa ktorého bol sudca povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov, a z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

20. Povinnosť súdu a sudcu konať bez prietáhov podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17 CSP a čl. 12 CMP, podľa ktorých súd postupuje v konaní tak, aby vec bola

čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu (podľa Civilného sporového poriadku), resp. účastníkov konania (podľa Civilného mimosporového poriadku) a iných osôb. Tento základný princíp konania je premietnutý do ďalších ustanovení Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku so zohľadnením osobitostí jednotlivých druhov konaní tvoriacich predmet úpravy týchto poriadkov.

21. Napríklad povinnosť súdu konať bez priet'ahov vyplýva z § 157 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania, z ustanovení § 153 CSP o sudcovskej koncentrácii konania, ďalej z ustanovení § 168 – § 172 CSP o predbežnom prejednaní sporu a následkoch neprítomnosti strán, aj z § 179 ods. 1 CSP, podľa ktorého pojednávanie vedie súd tak, aby sa mohlo rozhodnúť spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania a účel tohto zákona, alebo § 183 ods. 1 prvej vety, podľa ktorej pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

22. Otázku existencie zbytočných priet'ahov v konaní, a tým aj porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, skúma ústavný súd vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu podľa právnej a faktickej zložitosti veci, podľa správania účastníkov konania a spôsobu, akým v konaní postupoval súd (II. ÚS 74/97). Tieto tri kritériá zohľadňuje pri namietaní porušenia práva na prerokovanie veci súdom v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj Európsky súd pre ľudské práva (III. ÚS 111/02, III. ÚS 29/03).

23. Predmetom posudzovaného konania pred okresným súdom je rozhodovanie o vyslovení neplatnosti uznesení valného zhromaždenia obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], a o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Ide o konanie, ktoré spravidla nebýva skutkovo zložitá a ani po právnej stránke náročná. Návrhy tohto typu tvoria bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov. Ústavný súd z predloženého spisu nezistil, že by v danom prípade išlo o právne alebo skutkovo zložitú vec. Na zložitosť veci nepoukázala ani predsedníčka okresného súdu vo vyjadrení k sťažnosti.

24. Ďalším kritériom, ktoré ústavný súd posudzoval, bolo správanie účastníkov konania. Ústavný súd konštatuje, že k spomaleniu konania a k prieťahom prispeli aj okolnosti na strane sťažovateľa, predovšetkým ním podané návrhy na nariadenie predbežných opatrení, o ktorých bolo potrebné rozhodnúť vrátane rozhodovania po podaní opravných prostriedkov. Ústavný súd zohľadňuje, že sťažovateľ ako účastník konania má nesporne právo na procesné úkony, ktoré urobil, na druhej strane poukazuje na to, že za prieťahy vzniknuté v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania nemožno pripísať zodpovednosť na vrub súdu konajúcemu vo veci (podobne III. ÚS 242/03). V súlade s touto judikatúrou preto čas potrebný na rozhodnutie o procesných návrhoch sťažovateľa ústavný súd nezapočítal do doby zbytočných prieťahov v konaní okresného súdu (podobne III. ÚS 242/03, IV. ÚS 218/04).

25. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

Ústavný súd konštatuje, že okresný súd v konaní, ktoré začalo 26. júna 2012, nariadil prvé pojednávanie až na 16. december 2015, teda po 3,5 roku od jeho začatia. Vzhľadom na to, že v konaní, ktoré trvá v súčasnosti už 5 rokov a dosiaľ sa v ňom nekonalo o merite veci, nepovažuje ústavný súd za potrebné bližšie skúmať, vymedzovať ani hodnotiť jednotlivé procesné úkony vykonané v priebehu napadnutého konania. Keďže v uvedenom kontexte je doterajšia dĺžka napadnutého konania podľa názoru ústavného súdu neakceptovateľná, dospel ústavný súd k záveru, že doterajším postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu v sťažnosti označených práv sťažovateľa.

IV.

26. Vzhľadom na to, že ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného

súdu v napadnutom konaní porušené boli, prikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných priet'ahov, a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa s'ťažovateľ nachádza.

27. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

28. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa s'ťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť s'ťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

29. S'ťažovateľ sa domáha priznania finančného zadosťučinenia v sume 3 000 € z dôvodov uvedených vo svojej s'ťažnosti. Poukazuje najmä na to, že v dôsledku priet'ahov zavinených postupom okresného súdu sa nachádza v stave právnej neistoty.

30. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

31. Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd s'ťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 500 €, ktoré považoval za primerané vzhľadom na doterajší priebeh napadnutého konania a aktuálny stav veci.

32. Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia v konaní o jeho sťažnosti advokátkou JUDr. Luciou Morgošovou, Tallerova 4, Bratislava. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

33. Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2015, ktorá bola 858 €.

34. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to každý úkon po 143 €, t. j. spolu 286 €, čo spolu s režijným paušálom 2 x 8,58 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 303,16 €.

35. Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa v lehote uvedenej v bode 4 výroku tohto nálezu.

36. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. júla 2017